

NEDERLANDSCHE

STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is
f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20
en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor de
regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden
en briefposten.

DINGSDAG 5 APRIL.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 12.) **BESLUIT** van den 5den Maart 1859, bepalende de plaatsing in het Staatsblad van het tractaat van vriendschap, handel en scheepvaart tusschen Nederland en de Republiek van Guatemala, op den 22sten Maart 1856 gesloten.

WIJ WILLEEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien het tractaat van vriendschap, handel en scheepvaart tusschen Nederland en de Republiek van Guatemala op den 22sten Maart 1856; door wederzijdsche gevolmagtigden te Guatemala gesloten, luidende als volgt:

TRACTAAT van vriendschap, handel en scheepvaart tusschen Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden en Zijne Excellentie den President der Republiek Guatemala.

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden en Zijne Excellentie de President der Republiek Guatemala, wenschende door een tractaat van vriendschap, handel en scheepvaart de goede verstandhouding tusschen de beide landen te verzekeren, en bovenal op eene vaste wijze de handelsbetrekkingen van hunne wederzijdsche onderdanen en burgers te regelen, hebben te dien einde tot hunne gevolmagtigden benoemd:

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden, den heer Florent Jean Pierre Vincent 't Kint de Roodenbeek, Hoogstdezelfs consul te Guatemala; en

Zijne Excellentie de President der Republiek Guatemala, den heer Pedro de Aycinena, Staatsraad en Zijn Minister van Buitenlandsche Zaken; dewelke, na elkander huane in goeden en behoorlijken vorm bevonden volmagten te hebben medegedeeld, omtrent de volgende artikelen zijn overeengekomen:

Artikel 1. Er zal bestendige vrede en oprechte en duurzame vriendschap bestaan tusschen Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, Hoogstdezelfs erfgenamen en opvolgers en Hoogstdezelfs onderdanen ter eene zijde, en de Republiek Guatemala en hare burgers ter andere zijde.

Artikel 2. Er zal wederkeerig handelsvrijheid zijn tusschen het Koninkrijk der Nederlanden, zijne kolonien, overzeesche bezittingen en neêrsettingen, en het grondgebied der Republiek Guatemala.

De wederzijdsche onderdanen en burgers zullen wederkeerig en in alle vrijheid en veiligheid met hunne schepen en ladingen kunnen aanlanden in de havens, plaatsen en rivieren van het Koninkrijk der Nederlanden, zijne kolonien, overzeesche bezittingen en neêrsettingen, en van bovengemeld grondgebied, overal waar het aan andere vreemdelingen geoorloofd is of zal wezen aan te landen; en zij zullen er de volledigste bescherming en veiligheid voor hunnen handel genieten, zonder evenwel op te houden onderworpen te zijn aan de wetten en verordeningen van het land. Zij zullen ter zake van hunnen handel, in gezegde havens, steden of plaatsen, hoe ook genaamd, hetzij zij er zich vestigen, hetzij zij er tijdelijk verblijven, geene andere of hoogere regten, heffingen of belastingen, onder welke benaming het ook zij, betalen, dan van de landsingezetenen zullen gevorderd worden, en de voorregten, vrijdommen of andere gunsten, welke de onderdanen of burgers van een der beide Staten op het stuk van handel mogten genieten, zullen gemeen zijn aan die van den anderen Staat.

Met opzigt echter van den kusthandel zullen de onderdanen en burgers der beide Staten zich wederzijds gedragen overeenkomstig de wetten, die thans of in het vervolg dat onderwerp in elk der beide Staten regelen of zullen regelen.

De oorlogsschepen en de pakketbooten tot het vervoer van brieven zullen over en weder in alle vrijheid en veiligheid de havens, rivieren en plaatsen kunnen aandoen, waar zulks aan de oorlogsschepen of postbooten van andere vreemde natien geoorloofd is of zal wezen; zij zullen aldaar kunnen binnenvallen, ankeren, vertoeven, herstellingen doen, zonder nogtans op te houden onderworpen te zijn aan de plaatselijke wetten en verordeningen.

Artikel 3. Daar het de bedoeling is der beide hooge contracterende partijen, zich door het bovenstaand artikel te verbinden om elkander op den voet der meest begunstigde natie te behandelen, in het algemeen met opzigt tot al datgene, waarvoor de behandeling op den voet der nationalen niet is bedongen, zoo zijn zij overeengekomen, dat elke gunst in zake van handel en scheepvaart, welke de eene der contracterende partijen verleent of in 't vervolg mogt komen te verleenen aan de onderdanen of burgers van eenigen anderen Staat, ook zal worden uitgestrekt tot de onderdanen of burgers van de andere partij, om niet, zoo de vergunning ten behoeve van den anderen Staat om niet is verleend, of, indien de verleende gunst voorwaardelijk is, tegen eene in waarde en in werking zooveel mogelijk gelijke vergelding, met gemeenschappelijk overleg te bepalen.

Artikel 4. De voortbrengselen van den grond of der fabrieken van het Koninkrijk der Nederlanden en van zijne kolonien, gelijk mede alle overzeesche goederen, komende uit de havens van gezegd Koninkrijk,

TRATADO de amistad, comercio y navegacion entre Su Excelencia el Presidente de la República de Guatemala y Su Majestad el Rey de los Países-Bajos.

Su Excelencia el Presidente de la República de Guatemala y Su Majestad el Rey de los Países-Bajos, deseando asegurar por un tratado de amistad, comercio y navegacion las buenas relaciones entre ambos países, y arreglar sobre todo de una manera estable los negocios comerciales de los ciudadanos y súbditos respectivos, han nombrado a este efecto por sus plenipotenciarios:

Su Excelencia el Presidente de la República de Guatemala al señor Don Pedro de Aycinena, consejero de Estado, y Ministro del despacho de Relaciones Exteriores, y

Su Majestad el Rey de los Países-Bajos al señor Don Florencio Juan Pedro Vicente 't Kint de Roodenbeek, Su Consul en Guatemala;

los cuales, despues de haber canjeado sus respectivos plenos poderes y hallados en buena y debida forma, han convenido en los artículos siguientes:

Artículo 1. Habrá paz constante y amistad sincera y durable entre la República de Guatemala y sus ciudadanos por una parte, y Su Majestad el Rey de los Países-Bajos, Sus herederos y sucesores y Sus súbditos por la otra.

Artículo 2. Habrá libertad reciproca de comercio entre los territorios de la República de Guatemala y el Reyno de los Países-Bajos, sus colonias, posesiones y establecimientos de ultra-mar.

Los ciudadanos y súbditos respectivos podrán reciprocamente y con toda libertad y seguridad arribar con sus embarcaciones y cargamentos a los puertos, plazas y rios de la República de Guatemala y del Reyno de los Países-Bajos, sus colonias, posesiones y establecimientos de ultra-mar, en donde es, ó fuere permitido a los demas extranjeros desembarcar; y gozaran de la mas entera proteccion y seguridad en su comercio, sin dejar por esto de estar sujetos a las leyes y ordenanzas del país.

No pagarán, en razon de su comercio en los dichos puertos, ciudades y cualesquiera lugares, yá sea que se establezcan ó solo residan temporalmente, otros derechos, cuotas ó impuestos, de cualquiera denominacion que sean, ó mayores que los que se perciban de los nacionales; y los privilegios, inmunidades y otros favores que gozaren en materia de comercio los súbditos ó ciudadanos del uno de los dos Estados seran comunes a los del otro.

Sin embargo, en lo que concierne el cabotage los ciudadanos y súbditos de los dos Estados, se conformaran respectivamente a las leyes vijentes, ó que puedan regir en lo sucesivo sobre esta materia en cada uno de los dos Estados.

Los buques de guerra y los paquetes empleados en el servicio de los correos de una parte y de otra, podran con toda libertad y seguridad arribar a los puertos, rios y lugares en que es, ó sea permitido arribar a los buques de guerra ó paquetes de correos de otras naciones extranjeras; y podran entrar y anclar, detenerse y repararse, sin dejar por eso de estar sometidos a las leyes y ordenanzas locales.

Artículo 3. Siendo la intencion de las dos altas partes contratantes obligarse por el artículo precedente, a tratarse bajo el pié de la nacion mas favorecida, jeneralmente en todos los puntos para los cuales el tratamiento nacional no haya sido estipulado, convienen en que todo favor, en materia de comercio y navegacion, que la una de las partes contratantes dispense actualmente ó pueda dispensar en lo sucesivo a los súbditos ó ciudadanos de cualquiera otra nacion, se estenderá a los ciudadanos y súbditos de la otra parte, gratuitamente, si la concesion en favor del otro Estado fuere gratuita, ó dando una compensacion equivalente, en quanto fuere posible, de valor y efectos, señalandola de comun acuerdo, si la concesion fuere condicional.

Artículo 4. Los productos del suelo ó de las fábricas de la República de Guatemala, asi como todas las mercaderias ó frutos de ultra-mar procedentes de los puertos de dicha República, en su importacion al

zullen, bij invoer in de Republiek Guatemala, aan geene andere of hoogere regten onderworpen zijn dan welke gelegd zijn of zullen worden op den invoer van gelijksoortige voortbrengselen van den grond of der fabrieken van andere vreemde natien; en evenzoo zullen de voortbrengselen van den grond of der fabrieken van de Republiek Guatemala, bij invoer in Nederland, aan geene andere of hoogere regten onderworpen zijn dan die welke gelegd zijn of zullen worden op den invoer van gelijksoortige voortbrengselen van den grond of der fabrieken van andere natien; en geene regten of lasten zullen op het grondgebied van eene der contracterende partijen gelegd worden op den uitvoer naar het grondgebied van de andere, dan die waaraan de uitvoer van gelijksoortige artikelen naar andere landen onderworpen is of zal worden; en er zal op den uitvoer van eenige artikelen, hoe ook genaamd, natuurlijke of kunstmatige voortbrengselen van Nederland of van Guatemala, geen verbod gelegd worden, hetwelk zich niet op dezelfde wijze tot alle andere natien zal uitstrekken. De voortbrengselen van den grond of der fabrieken van de Staten Salvador, Honduras, Nicaragua en Costa Rica, welke eertijds met de Republiek Guatemala de voormalige Federale Republiek van Midden-Amerika vormden, zullen gehouden worden voor voortbrengselen van de Republiek Guatemala, wanneer zij uit de havens dier Republiek naar Nederland worden uitgevoerd.

Artikel 5. Geene andere of hoogere regten of lasten voor toonne-, vuur-, haven- of loodsgelden, bergloonen in geval van averij of schipbreuk, of ter zaké van elke andere algemeene of plaatselijke belasting, zullen in de havens en plaatsen van de Republiek Guatemala van de Nederlandsche schepen, noch in de havens en plaatsen van Nederland van Guatemaalsche schepen geheven worden, dan die waaraan de nationale schepen in dezelfde omstandigheden onderworpen zijn.

Artikel 6. De goederen en koopwaren, om het even van welken oorsprong en van waar komende, met schepen van het Koninkrijk der Nederlanden, zijne kolonien, overzeesche bezittingen en neêrsettingen in Guatemala ingevoerd, zullen geene hoogere of andere regten betalen dan die welke zij betalen zouden bij invoer met Guatemaalsche schepen; en wederkeerig de goederen en koopwaren, om het even van welken oorsprong en van waar komende, met Guatemaalsche schepen in Nederland ingevoerd, zullen geene hoogere of andere regten betalen dan die welke zij betalen zouden bij invoer met Nederlandsche schepen.

Ook zullen de goederen en koopwaren, om het even van welken oorsprong en werwaarts zij bestemd zijn, bij uitvoer met schepen van het Koninkrijk der Nederlanden, zijne kolonien, overzeesche bezittingen en neêrsettingen uit Guatemala, geene andere of hoogere regten betalen dan die, welke zij betalen zouden bijaldien zij met Guatemaalsche schepen wierden uitgevoerd; en wederkeerig de goederen en koopwaren, om het even van welken oorsprong en werwaarts zij bestemd zijn, bij uitvoer met Guatemaalsche schepen uit Nederland, zullen geene hoogere of andere regten betalen dan die, welke zij betalen zouden, bijaldien zij met Nederlandsche schepen uitgevoerd wierden.

De premien, vrijstellingen en teruggaven, welke in een der beide landen aan den in- of uitvoer met nationale schepen mogten worden toegekend, zullen evenzeer genoten worden bij den in- of uitvoer door de schepen der andere natie.

Artikel 7. Dezelfde behandeling op den voet der nationalen wordt aan de Guatemaalsche schepen toegekend, voor den bodem zoowel als voor de lading, in de kolonien, overzeesche bezittingen en neêrsettingen van het Koninkrijk der Nederlanden; en de voortbrengselen der Nederlandsche kolonien, overzeesche bezittingen en neêrsettingen bij indirecten invoer in Guatemala uit de Nederlandsche havens in Europa, zullen er aan geene andere of hoogere regten onderworpen zijn dan wanneer zij aldaar regtstreeks van de plaats der voortbrenging worden ingevoerd.

Artikel 8. De goederen van het Koninkrijk der Nederlanden, zijne kolonien, overzeesche bezittingen en neêrsettingen, en alle goederen onder Nederlandsche vlag in Guatemala ingevoerd, zoowel als de goederen der Republiek Guatemala, en alle goederen, onder de vlag dier Republiek in de havens van Nederland ingevoerd, zullen, wat aangaat den doorvoer over het grondgebied der respectieve Staten, aan geene meer bezwarende voorwaarden onderworpen zijn, noch ook aan hoogere regten, dan de goederen van elk ander land en die onder de vlag van elke andere natie in de respectieve Staten zijn ingevoerd.

Artikel 9. De hooge contracterende partijen zullen consuls of handelsagenten in elkanders havens en plaatsen kunnen aanstellen, overal waar consuls of handelsagenten van andere natien toegelaten zijn of zullen worden; en de gezegde consuls of handelsagenten, na het gebruikelijk exequatur voor de uitoefening hunner werkzaamheden verkregen te hebben, zullen in de wederzijdsche landen dezelfde regten, voordeelen en vrijdommen genieten, welke aldaar genoten worden door de consuls of handelsagenten der meest begunstigde natie.

De gezegde consuls of handelsagenten zullen gerechtigd zijn, op den voet als die der meest begunstigde natien, om den bijstand in te roepen der bevoegde magt tot het opsporen, aanhouden, vastzetten en terugbekomen der deserteurs van de oorlogs- of koopvaardischepen hunner natie.

In geval van overlijden van eenen burger of onderdaan van eene der contracterende partijen op het grondgebied der andere, zonder dat er een erfgenaam of uitvoerder van uiterste wilsbeschikking aanwezig zij, zal de consul of handelsagent der natie, tot welke de overledene behoorde, zich, voor zooverre de wetten des lands hem zulks veroorloven, en onder behoorlijke kennisgeving daarvan aan de overheid van het land, daarmede in persoon of door zijnen vertegenwoordiger kunnen bemoeijen, ten einde bewindvoerders te benoemen of de nalatenschap onder zijne bewaring te nemen in het belang der erfgenamen en schuldeischers; zij zullen ook bij schipbreuk onder hun ressort, de regten hunner daarbij belang hebbende landgenooten kunnen doen gelden, overeenkomstig de wetten des lands, en waken voor het in veiligheid brengen van het wrak van het schip of van de lading.

Artikel 10. De wederzijdsche onderdanen en burgers van den eenen en den anderen Staat zullen niet kunnen worden onderworpen aan enig embargo, noch geprest worden met hunne schepen, scheepsvolk, ladingen of handelsartikelen voor eenige krijgsonderneming, hoe genaamd, noch voor eenig algemeen of bijzonder gebruik, welk het ook zij, zonder dat onverwijld aan de belanghebbenden eene voldoende vergoeding worde verleend voor dat gebruik en voor de nadeelen en schaden, die, tenzij geheel toevallig, zullen voortvloeijen uit de dienstverrigting waartoe zij genoodzaakt zullen worden.

Artikel 11. Met opzigt tot alles wat betrekking heeft tot de rechtsdeeling, tot de bevoegdheid om over hunne goederen bij verkoop, schenking, ruil of op eenige andere wijze te beschikken, tot het regt van

Reyno de los Países-Bajos no estarán sujetos a otros ni mas altos derechos, que los que estén ó fueren señalados a la importacion de productos semejantes del suelo ó fábricas de otras naciones extranjeras; y del mismo modo, los productos del suelo ó de las fábricas del Reyno de los Países-Bajos y de sus colonias, asi como todas las mercaderias y frutos de ultramar, que salgan de los puertos de dicho Reyno en su importacion a la República de Guatemala no estarán sujetos a otros ó mas crecidos derechos, que los que estén ó fueren impuestos sobre la importacion de productos semejantes del suelo ó fábricas de otras naciones; y no se impondrá ningun de recho ó carga en el territorio de la una de las partes contratantes, sobre la exportacion hacia los territorios de la otra, que aquellos a los cuales esté ó pueda estar sometida, la exportacion de artículos semejantes hacia otros países; y ninguna prohibicion se impondrá sobre la exportacion ó importacion de cualesquier artículos de productos natural ó industrial de Guatemala ó de los Países-Bajos, que no se estienda, de la misma manera, a las demas naciones.

Los productos del suelo ó de las fábricas de los Estados del Salvador, Honduras, Nicaragua, y Costa Rica, que formaban antes con la República de Guatemala la República Federal de Centro-América, serán reputados como productos de la República de Guatemala cuando la exportacion se haga por los puertos de esta República con destino a los Países-Bajos.

Artículo 5. No se exigirá en los puertos y plazas de la República de Guatemala a los buques de los Países-Bajos ningunos derechos, otros ni mas elevados impuestos de tonelada, de fano, de puerto ó de pilotaje, de salvamento en caso de averia, ó de naufragio, ó a titulo de cualquiera otra imposicion, general ó local, ni en los puertos y plazas de los Países-Bajos a los buques de Guatemala, que aquellos a que estén sujetos en las mismas circunstancias, los nacionales.

Artículo 6. Los generos y mercaderias, cualquiera que sea su origen, y de cualquiera parte que vengan, importados en Guatemala en buques del Reyno de los Países-Bajos, sus colonias, posesiones y establecimientos de ultramar, no pagarán otros ni mas elevados derechos que los que pagarian si fuesen importados en buques de Guatemala; y reciprocamente los generos y mercaderias, cualquiera que sea su origen y de cualquiera parte que vengan, importados en los Países-Bajos, en buques de Guatemala, no pagarán otros ni mas elevados derechos que los que pagarian si fuesen importados en buques de los Países-Bajos.

Asi mismo, los generos y mercaderias, cualquiera que sea su origen, y hacia cualquier lugar que sean dirigidos, cuando sean exportados de Guatemala en buques del Reyno de los Países-Bajos, sus colonias, posesiones, y establecimientos de ultramar, no pagarán otros ni mas elevados derechos, que los que pagarian si fuesen exportados en buques de Guatemala; y reciprocamente, los generos y mercaderias, cualquiera que sea su origen, y hacia cualquier lugar que sean dirigidos, cuando sean exportados de los Países-Bajos en buques de Guatemala, no pagarán otros ni mas elevados derechos que los que pagarian si fuesen exportados en buques de los Países-Bajos.

Los premios, descuentos y restituciones que en el uno de los dos países, puedan ser concedidos a la importacion ó exportacion en buques nacionales, lo serán igualmente a la importacion y exportacion en buques de la otra nacion.

Artículo 7. El mismo tratamiento bajo el pié de los nacionales, se concede a los buques de Guatemala, tanto por el casco, como por la carga, en las colonias, posesiones y establecimientos de ultramar del Reyno de los Países-Bajos; y los productos de las colonias, posesiones y establecimientos de ultramar de los Países-Bajos, importados en Guatemala indirectamente de los puertos de los Países-Bajos en Europa, no estarán sujetos a otros ni mas elevados derechos, que si fueran importados directamente del lugar de su produccion.

Artículo 8. Las mercaderias de la República de Guatemala, y todas las mercaderias importados bajo el pabellon de esta República en los puertos de los Países-Bajos, asi como las mercaderias del Reyno de los Países-Bajos, sus colonias, posesiones y establecimientos de ultramar, y todas las mercaderias importados bajo el pabellon Neerlandés en Guatemala, en cuanto al tránsito por el territorio de los Estados respectivos, no serán sometidos a condiciones mas onerosas, ni a derechos mas crecidos, que las mercaderias de cualquiera otro país, importados en los Estados respectivos, bajo el pabellon de cualquiera otra nacion.

Artículo 9. Las altas partes contratantes podran establecer consules, ó agentes comerciales en los puertos y lugares, la una de la otra, en donde quiera que estén ó fueren admitidos consules ó agentes comerciales de otras naciones, y dichos consules ó agentes comerciales, despues de haber obtenido el exequatur acostumbrado para el ejercicio de sus funciones, gozarán, en los países respectivos, de los mismos derechos, prerogativas é inmunidades que gozen los consules y agentes comerciales de las naciones mas favorecidas.

Dichos consules ó agentes comerciales quedan autorizados, bajo el mismo pié que los de las naciones mas favorecidas, a reclamar la asistencia de la autoridad competente, para la perquiza, arresto, detencion y recobro de los desertores de los navios de guerra ó de comercio de su nacion.

En caso de muerte de algun ciudadano ó súbdito de alguna de las partes contratantes en los territorios de la otra, sin heredero presente, ni ejecutor testamentario, el consul ó agente comercial de la nacion a que el finado pertenezca, podrá, en cuanto las leyes del país se lo permitan, intervenir por si mismo ó por medio de su representante, para nombrar curadores, ó tomar a su cargo la sucesion en provecho de los herederos ó acreedores, dando oportuno aviso a las autoridades del país.

Podrán tambien, en caso de naufragio en su jurisdiccion, hacer valer los derechos de los nacionales interesados, conforme a las leyes del país, y cuidar de que se pongan en seguridad los restos del navio ó de la carga.

Artículo 10. Los ciudadanos y súbditos respectivos del uno y del otro Estado no podrán ser sometidos a ningun embargo, ni ser retenidos con sus buques, equipages, cargamentos ó efectos de comercio para una expedicion militar cualquiera, ni para cualquier uso público ó particular, sin que sea inmediatamente concedido a los interesados una indemnizacion suficiente por este uso, y por los daños y perjuicios que, no siendo puramente fortuitos, se ocasionaren del servicio al cual fueren obligados.

Artículo 11. En lo que respecta a la administracion de justicia, al derecho de disponer de sus bienes por venta, donacion, cambio ó de otra manera, al derecho de suceder por testamento ó de cualquiera otra manera, asi como en materia de impuestos, cargos ó requisiciones los

erfopvolging bij uitersten wil, of op elke andere wijze, gelijk mede in zake van belastingen, heffingen of opeischingen, zullen de wederzijdsche onderdanen en burgers over en weder de meest volledige bescherming en de behandeling en voordeelen genieten, welke aan de meest begunstigde natien zijn toegekend.

Artikel 12. De wederzijdsche onderdanen en burgers zullen op het grondgebied van de eene en van de andere der contracterende partijen de meest volkomene en algeheele vrijheid van geweten genieten. Zij zullen niet verontrust of gehinderd kunnen worden ter zake van hun godsdienstig geloof, mits eerbiedigende de bestaande wetten en gebruiken. Daarenboven zullen de stoffelijke overblijfselen der onderdanen of burgers van elke der hooge contracterende partijen, die op het grondgebied der andere mogten komen te overlijden, ter aarde kunnen worden besteld op de gewone begraafplaatsen, of op andere voegzame en daartoe bestemde plaatsen, welke tegen elke schending of wanorde zullen beschermd worden.

Artikel 13. Ter grootere zekerheid voor den handel tusschen de onderdanen van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden en de burgers der Republiek Guatemala is overeengekomen, dat, zoo ongelukkiglijk de vriendschapsbetrekkingen tusschen de twee hooge contracterende partijen kwamen op te houden, of dat eene vredebreuk tusschen haar plaats vond, aan de onderdanen of burgers van elke der twee hooge contracterende partijen, die zich op het grondgebied, in de kolonien, bezittingen of neerzettingen der andere zullen bevinden, eene tijdruimte van zes maanden, zoo zij aan de kust, of van een vol jaar zoo zij in het binnenland wonen, zal vergund worden, om hunne zaken te regelen en over hunne eigendommen te beschikken, en bovendien dat hun een vrijgeleide zal worden verstrekt om zich in te schepen in zoodanige haven als zij zullen verkozen hebben, in geval van vredebreuk zullen de onderdanen of burgers van elke der twee hooge contracterende partijen, die gevestigd zijn op het grondgebied en in de kolonien, bezittingen of neerzettingen der andere ter uitoefening van eenigen handel, beroep of bijzonder bedrijf, het voorrecht genieten van er zich te kunnen blijven ophouden, en er hunnen handel, beroep of bedrijf uit te oefenen, zonder op eenigerlei wijze verontrust te worden, en met behoud van het volkomene bezit hunner vrijheid en hunner goederen, zolang zij zich vreedzaam zullen gedragen en geene overtreding tegen de wetten zullen begaan; en hunne eigendommen en goederen, van welken aard ze ook zijn mogen, om het even of ze onder hunne eigene bewaring zijn, onder die van bijzondere personen of van den Staat, zullen aan geen embargo of beslag onderworpen zijn, noch aan eenige heffingen of belastingen, hoe genaamd, anders dan die welke op de gelijksoortige eigendommen of op de goederen van landingsgezeten toebehoorende, gelegd zullen worden. Handelslieden, in hetzelfde geval, zullen geene gelden, door bijzondere personen of door den Staat verschuldigd, publieke fondsen, bankactien of aandelen in maatschappijen verbeurd verklaard, in beslag genomen of teruggehouden kunnen worden.

Artikel 14. Het tegenwoordig verdrag zal van kracht en duur zijn vooreen tijd van zes jaren, te rekenen van den dag der uitwisseling der ratificaties en vervolgens tot aan het einde van twaalf maanden, nadat de eene der hooge contracterende partijen aan de andere haar verlangens om hetzelve te doen ophouden zal hebben te kennen gegeven; behoudende elke der beide hooge contracterende partijen zich het regt voor, om de kennisgeving te doen aan het einde der zes jaren, waarvoor het tractaat aanvankelijk is gesloten, of op elk ander later tijdstip.

Artikel 15. Het tegenwoordig verdrag zal bekrachtigd worden, en de bekrachtigingen er van zullen worden uitgewisseld te 's Gravenhage of te Guatemala, binnen den tijd van één jaar, of zoo mogelijk vroeger.

Ter oorkonde waarvan de wederzijdsche gevolmagtigden hetzelve getuend en er hun zegel op gesteld hebben.

Gedaan te Guatemala, den twee en twintigsten Maart achttien honderd zes en vijftig.

(Gén.) F. 't KINT DE ROODENBEEK. (Gén.) P. DE AYCINENA.
(L. S.) (L. S.)

Gezien de wet van 3 Junij 1858 (Staatsblad n°. 31), houdende goedkeuring van het bovenstaand tractaat;

Gelet dat de uitwisseling der acten van bekrachtiging op gezegd tractaat door Ons den 30sten Junij en door den President der Republiek van Guatemala den 12den October 1858 geteekend, op den 21sten October daaraanvolgende te Guatemala heeft plaats gehad;

Op de voordragt van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken van den 4den Maart 1859, n°. 31,

Hobben goedgevonden en verstaan te bepalen, dat dit besluit, met de daarin vervatte overeenkomst en vertaling daarvan, in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 5den Maart 1859.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
J. K. VAN GOLTSTEIN.

Bij Koninklijk besluit van 2 April 1859, n°. 93, is aan den heer G. M. de Plommies, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Bergen op Zoom, behoudens aanspraak op pensioen.

Bij Koninklijk besluit van 2 April 1859, n°. 94, is aan den heer D. M. Cats, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Zalt-Bommel e. a., behoudens aanspraak op pensioen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

Heden avond moet aan de beide Huizen van het Parlement officieel worden medegedeeld, welken weg het kabinet na de jl. Donderdag gelede nederlaag wil inslaan. Intusschen worden alle uitlatingen der ministers uitgeplozen met het doel om daarin eenige aanduiding van hunne voornemens te vinden.

In de zitting van het Hoogerhuis van jl. Vrijdag liet lord Derby zich aldus uit: »Ik sta op om voor te stellen dat het Huis uiteen ga om Maandag aanstaande weder bijeen te komen. Mijn stilzwijgen over de tegenwoordige gesteldheid der openbare aangelegenheden zal, naar ik vertrouw, door uwe lordschappen niet worden opgevat als een blijk dat de ongelukkige gevolgen, welke uit de stemming van den afgelopen nacht zouden kunnen voortvloeijen, mij onverschillig zijn of door mij niet regt begrepen worden. In tegendeel, ik beschouw die stemming als

ciudadanos y subditos respectivos gozarán en una y otra parte de la mas perfecta proteccion y del tratamiento y ventajas concedidas a las naciones mas favorecidas.

Articulo 12. Los ciudadanos y súbditos respectivos gozarán de la mas perfecta y entera seguridad de conciencia en los países sujetos a la jurisdiccion de una y otra parte contratante, sin quedar por ello espuestos a ser inquietados ó molestados en razón de su creencia religiosa, mientras respeten las leyes y usos establecidos. Ademas de esto, podrán sepultarse los cadáveres de los ciudadanos y subditos de una de las altas partes contratantes, que fallecieron en los territorios de la otra, en los cementerios acostumbrados, ó en otros lugares decentes y adecuados, los cuales serán protegidos contra toda violacion y trastorno.

Articulo 13. Para mayor seguridad del comercio entre los ciudadanos de la República de Guatemala y los subditos de Su Majestad el Rey de los Países-Bajos, se estipula, que si en algun tiempo ocurriese desgraciadamente una interrupcion en las relaciones amistosas, ó se efectuase un rompimiento entre las dos altas partes contratantes, se concederán a los subditos ó ciudadanos de cualquiera de las dos altas partes contratantes, que estén dentro de los territorios, colonias, posesiones y establecimientos de la otra, si residen en las costas, seis meses, y un año entero a los que residan en el interior, para arreglar sus negocios y disponer de sus propiedades; y se les dará un salvo conducto para que se embarquen en el puerto que ellos elijieren; y aun en caso de un rompimiento, todos aquellos ciudadanos ó subditos de cualquiera de las dos altas partes contratantes que estén establecidos en cualquiera de los territorios, colonias, posesiones ó establecimientos de la otra, en el ejercicio de algun trafico, profesion ú ocupacion especial, tendrán el privilegio de permanecer y continuar dicho tráfico, profesion ú ocupacion en el referido país, sin que se les interrumpa en manera alguna, en el goce absoluto de su libertad y de sus bienes, mientras se conduzcan pacíficamente, y no cometan ofensa alguna contra las leyes; y sus bienes y efectos de cualquier clase que sean, bien que estén bajo su propia custodia, ó confiados a individuos ó al Estado, no estarán sujetos a embargo ó secuestro, ni a ninguna carga ó imposicion, que la que se haga con respecto a los mismos efectos ó bienes pertenecientes a los nacionales. En fin, en el mismo caso, ni las deudas entre particulares, ni las del Estado, ni los fondos publicos, ni las acciones de bancos ó de compañías, serán jamas confiscadas, secuestradas ó detenidas.

Articulo 14. El presente tratado permanecerá en su fuerza y vigor por el termino de seis años, contados desde el dia del canje de las ratificaciones, y hasta doce meses despues que una de las altas partes contratantes haya notificado a la otra su intencion de hacerlo cesar. Cada una de las dos altas partes contratantes se reserva el derecho de hacer esta notificacion a la expiracion de los seis años, por los cuales el tratado debe permanecer en vigor, ó despues.

Articulo 15. El presente tratado será ratificado y las ratificaciones se cangearán en la Haya ó en Guatemala, dentro del termino de un año, ó antes si fuere posible.

En fé de lo cual los plenipotenciarios respectivos lo han firmado y sellado.

Hecho en Guatemala a veinte y dos de Marzo de mil ochocientos cincuenta y seis.

(Firm.) F. 't KINT DE ROODENBEEK. (Firm.) P. DE AYCINENA.
(L. S.) (L. S.)

WILLEM.

Uitgegeven den zestienden Maart 1859.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

eene gebeurtenis van zoo bedenkelijken aard, dat ik noodig achtte mijne ambtgenooten uit te noodigen om heden ochtend vroeg eene zamenkomst te houden; en na de vergadering van het kabinet ben ik door Hare Majesteit ten gehoor toegelaten.

» Mylords, ik ben door Hare Majesteit niet gemagtigd u enige mededeeling aangaande het voorgevallene te doen; en de staat der zaken is mijns inziens zoo bedenkelijk, de gevolgen der stemming van den afgelopen nacht kunnen van zoo veel gewigt zijn, dat ik, daar het Huis der Gemeenten zich tot Maandag verdaagd heeft, raadzaam acht elke mededeeling, welke ik aan uwe lordschappen mogt hebben te doen, tot dien dag uit te stellen: zoo zal ik het best aan uwen wensch, en aan den wensch en het belang des publieks beantwoorden, en het best toonen hoe zeer ik van het gewigtige van het tijdsgewricht doordrongen ben. Doch ik zal bereid zijn om op dien dag uwe lordschappen volledig bekend te maken met de raadgevingen, welke ik en mijne ambtgenooten ons verplicht hebben geacht Hare Majesteit aan te bieden, en met de wijze waarop wij met Harer Majesteits goedkeuring voornemens zijn te handelen.

Het Huis is daarop terstond uiteen gegaan.

In de zitting van het Lagerhuis van Donderdag, even voor dat de vergadering tot de beslissende stemming overging, besloot de kanselier der schatkist zijne rede met deze woorden: »De edele lord (lord John Russell) heeft nu weder, naar zijne gewoonte, van eene ontbinding van het tegenwoordige parlement gesproken. Dat zijn woorden welke niet over mijne lippen mogen komen, en met goedvinden van het Huis moet ik mij onthouden van die snaar aan te roeren. Doch het sta mij vrij, in antwoord op

de aanmerking van den edelen lord te zeggen dat, indien de tegenwoordige dienaren der Koningin in het vervolg voor de vierschaar der kiezers zullen verschijnen, ik dat gewichtige tijdstip met vertrouwen op eene groote en edelmoedige natie te ontmoet zie. De natie zal de moeilijke omstandigheden, waaronder wij het bestuur op ons hebben genomen, niet vergeten; en welligt zal zij dan ook niet geheel ongedachtig zijn aan hetgeen wij onder zoo veel moeilijkheden en zoo veel ontmoedigings voor hare welvaart hebben gedaan: want de overtuiging van de rechtvaardigheid der Engelsche natie en het geloof aan de magt der publieke opinie zijn het, wat ons in den langdurigen en moeilijken strijd, dien wij in dit Huis hebben te voeren, heeft staande gehouden, en wat ons thans nog staande houdt onder al de parlementaire kuiperijen en al de kunstgrepen van den partijgeest."

De Londensche *Morning Herald*, het orgaan van het ministerie Derby in de drukpers, deelt in zijn nummer van jl. Vrijdag het bericht van de nederlaag des kabinets aldus mede: » Na eene beraadslaging die zeven nachten heeft geduurd, is het aan lord John Russell gelukt zijn voorstel met eene meerderheid van 39 stemmen door te drijven. De edele lord heeft een zeer lagchelijk tijdstip uitgekozen voor dezen partijzuchtigen aanval op het kabinet, hetwelk niet met onerlijke middelen aan het bewind gekomen is. Op gelijke wijze werd in 1852 een conservatief bewind omver geworpen, en een Europeesche oorlog was het gevolg. De gezigtelinge is thans bewoekt, en alleen door den invloed van conservatieve staatlieden kan eene botsing worden verhoed. Toen de ministers ten vorigen jare het bewind aanvaardden, wisten zij dat zij in getalsterkte zouden moeten onderdoen, zoo dikwerf hunne tegenpartijders dienstig zouden achten zich onderling te vereenigen. Onder deze omstandigheden kan de nederlaag nauwelijks van gewicht geacht worden. De Ministers bezitten het vertrouwen van het Parlement en van de natie, en velen van degenen, welke het partijzuchtige voorstel ondersteunden, verklaarden uitdrukkelijk, dat zij alles liever hadden dan den terugkeer van lord John Russell of van diens » edelen vriend » lord Palmerston tot het hoog gezag."

In het nummer van jl. Zaterdag zegt de *Herald*: » Lieden zonder gevestigde gevoelens en die altijd onderling krakeelen, hebben eene Europeesche crisis gekozen als eene gelegenheid om het gouvernement te beproeven en eene ontbinding van het Parlement te verhaasten. Zij verklaren dat een beroep op het kiezersligchaam thans juist zeer te onpas zou komen, en echter doen zij al wat zij kunnen om ons geen ander middel tot verhoeding van groote rampen over te laten, dan dat beroep. Alles is verkieslijk boven eene kabinetsverandering of de wederverheffing van lord Palmerston en lord John Russell. Hoe zij Oostenrijk bij eene vroegere gelegenheid behandelden, is bekend; indien zij het hoog gezag weder in handen kregen; zou het met de goede verstandhouding tusschen de mogendheden gedaan en een bloedige oorlog het eerste gevolg zijn. Gelukkig zijn de beginselen, waarnaar Englands buitenlandsche aangelegenheden door lord Malmesbury worden bestuurd, wel bekend en naar verdienste gewaardeerd. Al de natien van Europa bidden om vrede, en zij beschouwen het kabinet van lord Derby als den besten waarborg daarvoor. De tijdelijke ongelegenheden, waarin het conservatieve kabinet is geraakt, hebben dan ook overal deelneming gewekt, en hiervan is gebleken op eene wijze welke toont dat lord Derby en zijne ambtgenooten het vertrouwen van het Parlement en van de natie genieten, en dat de natie alleen maar wenscht naar eene gelegenheid om haren ijver voor de goede zaak aan den dag te leggen."

— In Ierland is het regtsgeeding hervat tegen de leden van de Phoenix club, een geheim genootschap hetwelk Ierland van de Engelsche kroon wilde los maken. Ditmaal heeft het gouvernement eene schuldigverklaring van de jury verkregen.

ITALIE.

Zoodra het Sardinische gouvernement kennis kreeg van Ruslands voorstel om een congres van gelastigden der vijf groote mogendheden tot behandeling der zaken van Italie te houden, heeft het in eene circulaire aan zijne buitenlands aangelaste gezanten de gronden aangewezen waarop Piemont verlangt in dat congres als stemhebbend lid zitting te hebben. Dit stuk draagt de dagteekening van 22 Maart, en wordt thans door een Parijsch weekblad, den *Courrier du Dimanche*, in uittreksel medegedeeld. Naar de opgave van dat blad protesteert de heer Cavour daarin tegen de uitsluiting van Piemont uit het congres, als tegen eene onrechtvaardigheid. Hij herinnert Piemonts deelneming aan den Oosterschen oorlog en aan de beraadslagingen van het Parijsche congres: ofschoon geen rechtstreeksch belang bij den Oosterschen oorlog hebbende, nam Piemont (zegt hij) krachtadig deel aan de krijgsbedrijven der geallieerden; het schroomde niet, daarvoor geld en bloed op te offeren, en die krijgsnedermeting in een afgelegen land kostte aan hetzelfde drie of vier duizend soldaten en vijftig millioen francs. Buitendien werd Piemont na den afloop van den Oosterschen oorlog geroepen om op het Parijsche congres en later op de Parijsche conferentie deel te nemen aan beraadslagingen en schikkingen, waarbij het wederom zeggen kon geheel geen eigen belang te hebben. Hieraan ontleent Piemont, naar de meening van den heer Cavour, onbetwistbaar het recht om ook deel te nemen aan de beraadslaging der groote mogendheden over zaken, waarbij zijn eigen belang, ja zijn bestaan betrokken is.

Hiertegen zou kunnen worden aangevoerd dat, indien Piemont zitting in het congres had, ook de overige staten van Italie zouden behooren te worden toegelaten, maar deze tegenwerping acht de heer Cavour niet afdoende; immers Piemont verkeert in eene andere gesteldheid dan die staten, vooreerst door zijne deelneming aan den Oosterschen oorlog en aan de daarop gevolgde onderhandelingen, maar vooral door de gebeurtenissen welke het voorstel tot het houden van een congres vooraf gegaan zijn. Rusland toch heeft niet zonder aanleiding het voorstel gedaan om op een congres Italie's toestand in overweging te nemen en middelen tot verbetering van het lot der Italianen te zoeken: de aanleiding lag in Piemonts klachten over de houding van Oostenrijk en in de grieven welke Oostenrijk van zijnen kant ter beantwoording dier klachten heeft weten aan te voeren. Het is dus eigenlijk vooral een geding tusschen Oostenrijk en Piemont, waarin het te houden congres zal moeten uitspraak doen. En zal dan Oostenrijk alleen op het congres het woord kunnen voeren en zijne stem kunnen uitbrengen, terwijl de toegang zou worden ontzegd aan Piemont, door hetwelk Oostenrijk bij Europa is aangeklaagd wegens het schenden van handelsverdragen en wegens de geheime overeenkomsten welke het, tot vergrooting zijner magt in Italie, met de kleine Italiaansche staten heeft aangegaan?

Om te betoogen dat Piemont in deze zaak niet op gelijken voet staat

als de andere staten van Italie, doet de heer Cavour ook opmerken, hoe verschillend hunne houding op het Congres zou zijn: het Sardinische gouvernement toch betoonde steeds groote deelneming in de jammeren der Italianen welke niet tot zijne onderdanen behooren, terwijl de overige regeringen van Italie, in tegendeel, allen bondgenooten en handlangers van Oostenrijk zijn; die jammeren ontkennen en zich bestendig van elke hervorming afkeerig hebben betoond, zoodat hare vertegenwoordigers met geen ander doel op het Congres zouden komen dan om Oostenrijk te ondersteunen en Europa's streven tegen te werken. Dit bezwaar zou evenwel, zegt de circulaire, niet bestaan indien aan de onderdanen dier regeringen vrijheid gegeven werd om afgevaardigden naar het te houden congres te zenden, en om de jammeren, waaronder zij gebukt gaan, aan te wijzen.

Ten slotte wijst de heer Cavour op de gevaren welke de voortdoring van Italie's tegenwoordige gesteldheid zijns oordeels zou medebrengen, daarbij verklarende dat, indien de groote mogendheden verzuimden van de tegenwoordige gelegenheid gebruik te maken om Italie te vreden te stellen en om dezelve lot te verbeteren, zij en niet Piemont de alsdan te verwachten gebeurtenissen te verantwoorden zouden hebben.

— Volgens een bericht uit Padua van 31 Maart, door een half-officieel nieuwsblad van Weenen medegedeeld, worden de voorlezingen aan de hoogeschool van Padua thans door 1500 studenten bezocht, en is hun gedrag sedert de verwijdering der onruststokers onberispelijk.

DUITSCHLAND.

In de ministeriele *Ostdeutsche Post* leest men ter sake van de nieuwe dépêche des heeren Cavour: » Wij weten niet, welke concessien het keizerlijke kabinet met betrekking tot eene zoogenoemde herziening zijner speciale verdragen met de Italiaansche Staten zou willen brengen, ten einde den vrede te bewaren; maar dat van eene ontruiming van Piacenza, dat in het algemeen van eene inbreuk op de verdragen van 1815 nooit de rede kan zijn, dat elke eisch van dien aard tot oorlog moet leiden, daaromtrent kan niet de minste twijfel bestaan. Wanneer voorts de graaf Cavour verklaart dat Sardinie niet vroeger zal ontwapenen, dan kunnen wij hem de verzekering geven, dat in dat geval geen Congres met deelneming van Oostenrijk tot stand komt. Oostenrijk heeft zijne toetreding tot het Congres afhankelijk gemaakt van de voorwaarde dat Sardinie ontwapene. Zonder ontwapening geen Congres."

FRANKRIJK.

Volgens sommige berichten zouden de groote mogendheden het onderling eens geworden zijn omtrent de grondslagen en voorwaarden waarop een congres tot behandeling der Italiaansche aangelegenheden zou gehouden worden. Doch iets zekers is dienaangaande niet bekend.

Een ministerieel blad van Parijs, hetwelk Piemonts zaak steeds heeft voorgestaan, beheft in zijn nummer van gisteren een hoofdartikel, uit hetwelk wordt opgemaakt dat Piemonts eisch om als zede lid op het congres toegelaten te worden, bij Frankrijk geene ondersteuning meer vindt. In dat artikel wordt betoogd dat een congres uit zijnen aard (tenzij het een eenzijdig congres wordt gehouden) bestaan moet uit de groote mogendheden, omdat deze de noodige magt hebben om aan den uitslag van haar oordeel over te leggen en af te drukken, en te zeggen omdat zij het vermogen en de middelen om de zwakken te beschermen en de wereld in orde en evenwigt te houden. Dit ontneemt echter, zegt de *Patrie*, aan de minder magtige staten hunne onafhankelijkheid niet: ieder van hen heeft alzoo recht om, wanneer het zijne eigene aangelegenheden geldt, eene uitspraak van de groote mogendheden uit te lokken en aan hare beraadslagingen daarover deel te nemen; dit recht is door het protocol van Aken erkend en kan door alle Italiaansche staten gelijkelijk, niet enkel door Piemont, worden ingeroepen.

» Het congres moet dus (zegt het genoemde blad) uit zijne natuurlijke elementen bestaan, dat is uit de groote mogendheden. Maar het roept om aan dezelve beraadslagingen te komen deel nemen kan niet worden ontzegd aan andere staten, wier belangen bij die beraadslagingen betrokken zijn. Alzoo zal Piemont alsdan op het congres kunnen verschijnen, met het regtmattige gezag hetwelk het zich in de raadsvergaderingen der diplomatie heeft verworven. Al de onafhankelijke staten van Italie kunnen op dezelfde wijze aan het overleg deel nemen. Dat is in ons oog eene zeer eenvoudige en billijke zaak. Men vrage niet, hoe veel stemmen; maar hoe veel licht in deze bijeenkomst zal zijn. Men zal er eer de gevoelens wegen dan de stemmen tellen. Het is niet de getalsterkte, waardoor het pleit zal worden beslecht: dit kan alleen geschieden door de stem van recht en rede, verpersoonlijkt door het congres, hetwelk als 't ware Europa's geweten is. Gansch Italie kom dan op het congres! Wij zijn zelfs niet beducht voor den band van maagschap, van overeenstemming of oude diensten, waardoor eenige Italiaansche vorsten aan Oostenrijks staatkunde gehecht zijn. Regt en waarheid zijn sterker dan al die banden. Op dit Europeesche congres zullen de soevereinen van het schier-eiland niet verschijnen als leonmannen van iemand anders, maar als vertegenwoordigers van de onafhankelijkheid hunner kroon en van de toekomst hunner volken."

RUSLAND.

Een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit St. Petersburg van 22 Maart jl. bevestigt het reeds door andere dagbladen gegeven bericht dat de begroting van staatsuitgaven en inkomsten voor het volgende dienstjaar, door den Russischen minister van financien opgemaakt, dezer dagen door den Rijksraad is goedgekeurd, en dat zij niet alleen de uitgaven met de inkomsten in evenwigt brengt (hetgeen sedert het jaar 1845 het geval niet was geweest) maar een geraamd overschot van twintig en een half millioen zilverroebels oplevert.

BELGIE.

Uit een bericht van de *Indépendance Belge* van gisteren verneemt men, dat er tusschen België en Frankrijk een nieuw handelsverdrag is gesloten, doch slechts voor den tijd van twee jaren, en dat het, behoudens eenige geringe wijzigingen, dezelfde bepalingen bevat als het bestaande handelsverdrag, hetwelk eerlang ophouden moet te werken.

AMERIKA.

Volgens berigt uit Rio Janeiro van 10 Maart jl. is het geschil tusschen de Vereenigde Staten en het Zuid-Amerikaansche gemeenebest Paraguay minnelijk veroffend, voor dat het Noord-Amerikaansche eskader, hetwelk reeds in de Plata-rivier binnengeloopen was, eenige vijandelijkheid had gepleegd. Naar gemeld wordt heeft Paraguay eenige grieven van de Vereenigde Staten door nadere ophelderingen weggenomen, en overigens aan hune wischen toegegeven, vooral door het aangaaen van een handels- en scheepvaartverdrag, waarbij de Noord-Amerikanen met de meest begunstigde natie gelijk gesteld worden.

NASCHRIFT.

Wij ontvangen per telegraaf de volgende tijdingen.

LONDEN, 4 April. De Times van heden zegt dat het ministerie zal aanblijven dewijl de tegenwoordigheid van lord Malmesbury, naar het beweert, op het te houden congres onmisbaar is, en dat het eene nieuwe reform-bill zal voordragen overeenkomstig de wenschen welke het Lagerhuis door het aannemen van het voorstel van lord John Russell heeft doen kennen. Daarentegen verzekert de Morning Post, dat het Lagerhuis over zes weken zal ontbonden worden, wanneer het de noodige gelden voor de staatsdienst zal hebben bewilligd.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's GRAVENHAGE, den 4den April 1859.

Heden wordt van regeringswege ten behoeve der kamers van koop-handel en fabrieken, vermeld bij § 2 der circulaire in de Staats-courant van 29 Junij 1852, verzonden:

1° een godrukto opgaaf betreffende den handel en de scheepvaart van Groot-Britannië en Ierland over de twee maanden, gesindigd den 28sten Februarij 1859, en

2° een verbetering in de opgaaf, gevoegd bij missive van 25 Februarij jl., n° 129.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn gevoerd de beraadslagingen over de conclusie van het verslag der Commissie tot onderzoek der van regeringswege ingezonden stukken betrekkelijk de openstelling der negentien havens in Nederlandsch Indie.

De conclusie luidt, om de Kamer te doen besluiten het verslag mede te deelen aan de Regering, en zich te vereenigen met het oordeel der Commissie: 1° dat door de overgelegde stukken de maatregel zelf van de openstelling der negentien havens in Nederlandsch Indie niet volledig is toegelicht; 2° dat evenmin die stukken hebben kunnen strekken om weg te nemen de bestaande onzekerheid omtrent de uitvoering, welke aan dien maatregel zal worden gegeven; 3° dat intusschen openstelling van nieuwe havens voor den invoer niet behoort plaats te hebben dan met gelijktijdige intrekking van het besluit van 27 December 1841 (Indisch Staatsblad n° 46); en 4° dat die intrekking niet anders kan geschieden dan bij de wet.

De heeren van Hoëvell, Duymaer van Twist, Hoffmann, Thorbecke, van Nispen van Sevenaer, van der Linden en Godefroi, de beide laatsten leden der Commissie, en de Minister van Kolonien voerden daarover het woord.

De heer Thorbecke stelde voor om het vierde punt uit de conclusie van het rapport te ligten; welk voorstel met 37 tegen 15 stemmen aangenomen, en de aldus gewijzigde conclusie zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd werd.

Eveneens vereenigde zich de Kamer zonder hoofdelijke stemming met de conclusie van het verslag der Commissie omtrent de handelsovereenkomst met Marocco, welke conclusie strekt om de mededeeling voor kennisgeving aan te nemen.

Daarna werd aan de Vergadering mededeeling gedaan van den inhoud van het Eindverslag op het wets-ontwerp tot inkoop en amortisatie van schuld, waarna dat wets-ontwerp onmiddellijk in behandeling werd genomen.

Aan de algemeene beraadslaging over het wets-ontwerp namen deel de heeren Duymaer van Twist, van Nispen van Sevenaer en de Minister van Financien. De laatste verhoogde in het eerste artikel het bedrag van vijf millioen te amortiseren schuld tot 10 millioen, waarna het wets-ontwerp met 48 tegen 2 stemmen, die der heeren Meylink en Strens, aangenomen werd.

De Kamer is daarop tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Het Nederlandsch oefenings-eskader, onder bevel van den schout-bij-nacht F. X. R. 't Hooft, heeft in den vroegen morgen van den 4den dezer de reede van Plymouth verlaten, met bestemming naar Texel.

MUSEUM VAN OUDHEDEN TE LEYDEN.

Bij het overzicht dat wij ook thans weder mededeelen over den staat van de Rijksverzameling van oudheden gedurende het afgelopen jaar, kunnen wij van vele aanzienlijke vermeerderingen gewagen, die gedurende dien tijd verschillende afdelingen in het Museum hebben verrijkt.

AZIATISCHE MONUMENTEN.

Tot nog toe was de verzameling zeer schaars, eigenlijk, in vergelijking met de rijke ontdekkingen der laatste jaren, bijna in het geheel niet voorzien van overblijfselen uit de ASSYRISCHE oudheid. Wel werden aanbiedingen gedaan tot aankoop van verschillende, daaronder ook groote voorwerpen, die op het gebied van het oude rijk van Ninive waren opgedolven, maar de omstandigheden konden zulk een aankoop niet gedoogen. Het was dus een alleraangenaamst berigt, dat de heer D'OLFFERS, directeur-generaal der Koninklijke Musea te Berlijn, een aantal afgietsels in pleister, vervaardigd naar oorspronkelijke groote Assyrische bas-reliefs in de Berlijnsche verzameling, voor het Nederlandsche Museum ter beschikking wilde stellen. Met den meesten dank werd die gelegenheid aangegrepen, en zoo erlangden wij eene verzameling van uitmuntend bewerkte afgietsels van bas-reliefs, die thans den voorgang van het

Museum versieren en uitnemend geschikt zijn om een denkbeeld te geven van de Assyrische kunst. Eene korte beschrijving van de basreliefs zal doen zien dat wij hier met regt van eene aanzienlijke aanwinst mogen spreken.

Een basrelief in vier platen, te zamen hoog 2.5, breed 2.16 el, voorstellende, in meer dan levensgrootte, eenen gewapenden kamerling of gesnedene van de regter zijde en eenen gevleugelden genius (koning of priester (?) van de linker zijde gezien; laatstgemelde met een pijnappel in de opgeheven regter, een klein emmertje in de naar beneden uitgestoken linker hand. Een opschrift in spijkerkarakters loopt, omtrent in het midden der voorstelling, over de geheele breedte over het veld en het beeldwerk heen.

Basrelief in twee platen, te zamen hoog 2.25, breed 1.57 el, voorstellende een menschengestalte met vleugels en gierenkop, waarschijnlijk de God Nisroth, van de linker zijde gezien. Een opschrift in spijkerkarakters loopt over de geheele breedte, zoowel over het veld als over het beeldwerk.

Beide oorspronkelijken zijn afkomstig uit Nimroed.

Basrelief in vijf aan elkander sluitende platen, te zamen hoog 2.80 el, breed 2 el. De voorstelling is in drie boven elkander geplaatste afdeelingen verdeeld. In de bovenste ziet men eenen heiligen boom tusschen twee knielende gevleugelde geniussen (priesters of koningen (?), achter een dezer beelden een tweeden heiligen boom. De middelste afdeeling is ingenomen door een grooten tekst in spijkerschrift. In de onderste afdeeling zijn wederom twee heilige boomen, even als voren, uitgehouwen; doch worden de twee knielende personen door twee staande beelden met vleugels en gierenkoppen vervangen.

Basrelief in twee platen als boven, te zamen hoog 1.78 el, breed 1.24 el. Twee elkander volgende krijgslieden, van de linker zijde gezien, met schild, boog, pijlen en kort zwaard gewapend.

Basrelief in vier platen als boven, te zamen hoog 1.82, breed 2.14 el. Vier krijgslieden en een gedeelte van eenen vijftien krijger, als boven, doch met schild, boog, pijlen, speer en korte sabel gewapend.

Basrelief in ééne plaat, hoog 98 palmen, breed 1.82 el, met de voorstelling eener leeuwenjagt. Twee mannen vervolgen in eene kar door drie galoperende paarden voortgetrokken, eenen leeuw, die reeds door onderscheidene pijlen getroffen is. Bovenaan is nog de laatste rogel van een opschrift in spijkerletters zichtbaar.

Wij hebben bij die afgietsels thans ook twee andere geplaatst die, van een oorspronkelijk van Persepolis afkomstig en in het Britsche Museum bewaard basrelief genomen, reeds vroeger alhier verkregen waren, alsmede het afgietsel van eenen baksteen met spijkerschrift, en eenige gegraveerde facsimiles van dergelijke opschriften uit Babylons bouwvallen afkomstig en in de verzameling der voormalige Oost-Indische Compagnie te Londen bewaard.

Voor de verzameling der JAVAANSCH E OUDHEDEN verwierven wij door aankoop uit de nalatenschap van een oud-O.-Indisch hoofdambtenaar, de volgende, op een na alle bronzen voorwerpen, waaronder de meeste ook uit een oogpunt van kunst zeldzaam mogen genoemd worden, en alle nuttige bijdragen leveren voor de kennis van het godsdienstige en huisselijke leven der oude Javanen in het Hindoe-tijdperk.

Eene klok of groote bel, bovenop versierd met eenen stier, die op eenen lotus ligt; hoog 18, doorsnede 15.5 Nederl. duimen.

Eene helmvormige bel, gelijk die gebruikt werden om aan een band aan den hals van een rund te hangen; hoog 12.5, doorsnede 15 en 10.5 duim.

Een plat rond gewigt van 7 Ned. ons; op de bovenzijde in verheven werk een aap op een lotusbloem hurkende; doorsnede 40.5 tot 47, hoog 3 duim.

Drie zeer fraaie groote bronzen schotels, twee met omgeslagen, vlak liggende randen, een met staanden rand; binnen op den bodem zijn bloemversiersels en lofwerk gegraveerd. In doorsnede 49, 47 en 42, hoog 3.7, 3 en 1.8 duim.

Eene groote bekervormige vaas, hoog 16.5, doorsnede 14 en 26.6 duim.

Twee bekers, rondom met verheven beeldwerk in twee rijen onder elkander versierd. Op den grootsten beker op de bovenste rij de beelden van 11 der twaalf maanden en op de onderste rij elf teekens van den Indischen dierenriem, ontbrekende de kreeft (krab); op den anderen beker in beide rijen de twaalf teekens, alle voltallig en boven den vogel in de bovenste rij in kawi-karakters het jaartal 1251 (?) der Javaansche tijdrekening (de 5 in het jaartal niet duidelijk); hoog 11.5 en 10.5; doorsnede 12.2 tot 15.5 en 9.8 tot 12.5 duim.

Kom met regt opgaanden wand; hoog 11, doorsnede 19 duim.

Diepe schaal, misschien het bekken eener weegschaal, met eenen uitgeslagen knop aan den bodem, en vier gaatjes boven in den rand; hoog 5, doorsnede 23 duim.

Twee ondiepe kommen; hoog 6 en 5.8, doorsnede 16.3 en 15.5 duim.

Eene kom als boven, doch in vorm eenigzins verschillende; hoog 5.5, doorsnede 15 duim.

Kom met een zeer fraai versierden breedten godelken rand; hoog 8.5, doorsnede 15.5 dm.

Platte ronde lepel, de steel aan het bovineinde met eenen visch versierd, lang 24 dm., de lepel in doorsnede 12 dm.

Eene dunne plaat, aan de linker zijde beschadigd, met een opschrift op de eene zijde, van kawi-karakters, van 27 regels, van welker einde eenige karakters met een stuk der plaat verloren zijn gegaan; breed 39, hoog 29.9 dm.

Voor dezelfde klasse van monumenten mogten wij eene zeer gewenschte aanwinst ontvangen door een geschenk, dat door den heer J. A. KRAJENBRINK uit de Tagalwaroe-landen, residentie Krawang, op Java, aan het Departement van Binnenlandsche Zaken toegezonden, aan het Museum werd toegevoegd.

Die bezending was des te belangrijker, omdat zij vergezeld ging van nauwkeurige opgave der omstandigheden en bijzonderheden die de ontdekking der voorwerpen vergezelden; alles bovendien nog verduidelijkt door eene nauwkeurige schetsteekening van eene der vindingsplaatsen.

De verzameling bevatte negen steenen wiggen van onderscheidene vormen en grootte in kwarts, chalcedoon, agaath, groen jaspis, vuursteen en bruin jaspis, van 4.5 tot 11 lang, 2.1 tot 6 dm. breed en 8 tot 30 streep dik, in 1853—1856 gevonden te Pangkalan, Soeba Teleekdjambie, Tagalwaroe, Tjilaskana en Oelakkan, alle plaatsen in de Tagalwaroe-landen gelegen.

Maar bijzonder merkwaardig zijn een zestal voorwerpen die in 1851 nabij de dessa Tjigobang, district Tjeledoe, niet ver van de rivier Lossarie in de residentie Cheribon werden opgedolven, die, ofschoon op ver-

schillende diepte beneden den beganen grond, toch in elkanders nabijheid lagen, en die ons, voor zoo ver ik weet, het eerste voorbeeld leverden van steenen en metalen wapenen bij elkander, en als uit een zelfde tijdperk afkomstig, gevonden. Zij zijn eene platte langwerpige *wig*, zuiver en glad bewerkt en geslepen, oogenschijnlijk nimmer gebruikt, lang 16, breed 6.5 en dik 1 dm., en eene tweede *beitelvormige wig*, van buiten bol, van binnen hol bijgeslepen, zeer zuiver, glad en scherp bewerkt even als de voorgaande uit lava, en oogenschijnlijk nimmer gebruikt; lang 22, breed 5.5, dik 4 dm., en eene zeer fraai bewaarde bronzen *speerpunt*, breed van blad, lang 18, breed 6.5 dm. Deze drie voorwerpen lagen op nagenoeg gelijke diepte. Ongeveer 4 el daarboven lag een vierde voorwerp, zijnde een gedeelte van een ijzeren *zuward*, nog 35 dm. lang, 5 breed en 1 dik, terwijl niet diep in den grond en eenigzins verder verwijderd van de overige voorwerpen, twee stukken steen ontdekt werden van gestolde lava, die om hunne verre gelijkenis op zeer ruw gevormde zittende *menschentekenen*, zeer goed door de vroegere bewoners, van wie de bovengenoemde wapens enz. afstammen, als voorwerpen van waarde en eerbied kunnen beschouwd zijn geweest. De heer Krajenbrink heeft door de optekening en mededeeling dezer bijzonderheden de waarde van zijn geschenk zeer verhoogd, en der wetenschap eene dienst bewezen die dankbare erkenning verdient.

AEGYPTISCHE OUDHEDEN.

Voor deze afdeling verkregen wij, door aankoop op eene boekverkoop alhier, waarschijnlijk uit den boedel van wijlen den hoogleeraar Sandifort afkomstig, een lijkbeeldje van gebakken of groen geëmailleerde aarde, in de gewone houding eener ingewikkelde mumie, en met een hieroglyphisch opschrift voor op het kleed, waarin vermeld wordt de overledene PETISIS de zoon van ISEI-N-CHROOT, hoog 11 duim.

GRIEKSCHE EN ROMEINSCHE OUDHEDEN.

Wij brongen tot deze afdeling ook de ETRUSKISCHE oudheden, en de voorwerpen uit Groot-Griekenland afkomstig, dus ook de beschilderde vazen, die, of uit het eigenlijke Griekenland aangevoerd, of onder den invloed der Grieksche beschaving in Italië en elders vervaardigd waren. Het Museum erlangde voor die klasse van oudheden, door de reeds meermalen gebleken welwillende belangstelling van jhr. J. P. SIX te Amsterdam, eene aanwinst, die des te meer gewaardeerd wordt naar mate de gelegenheid om beschilderde vazen aan te koopen, zich zeldzamer aanbiedt.

Met meer andere voorwerpen, die hieronder vermeld worden, bevat het geschenk van den heer SIX een drietal vazen, afkomstig uit den boedel van wijlen mejuff. C. M. DREKMAN te Amsterdam, een *drinkbeker* met twee ooren (*skyphos*), in den ouden stijl, met zwarte figuren op rooden grond, de beelden, twee op het linker been knielende Gorgonen, met violet en wit afgezet, hoog 10.5 dm. De twee andere vaasjes zijn in den lateren stijl, met bruinachtig roode figuren op zwarten grond bewerkt; eene *schenkan* (*oenochoe*), 28 dm. hoog, op de voorzijde twee vrouwen, eene zittende en eene staande, de eerste bezig met hare kleeding en versierselen; en eene *voorraadsvaas* met twee handvatten (*pelike*), 39.5 dm. hoog; op de voorzijde een zittende jongeling tegenover eene staande vrouwelijke figuur, op de keerzijde twee tegen over elkander staande mannen, in wijde mantels gehuld.

Van dezelfde heer ontvingen wij bij de afdeling der ROMEINSCHE OUDHEDEN drie *kommetjes*, 10—12 dm. in doorsnede, van fijn rood aardewerk (*terra sigillata*), waaronder een met verheven bladwerk; een zevental *kruikjes*, van verschillende grootte en vormen, 8 tot 26.5 hoog; vier *lampjes* van gebakken aarde, waarvan een, volgens opgave, uit Herculaneum afkomstig, bovenop versierd is met eene voorstelling in uitkomend werk van een dierengevecht, en op den bodem het ingestempelde merk C P V F S E C draagt; eenige bronzen voorwerpen, waaronder een *phallus* als *amulet*, een *mantelhaak*, eene *schrijfstift*, een *sondeerlepeltje* en een *sleutelje*; eene bronzen *munt*, 3de gr., van Constantius; deze laatste, even als een der lampjes, in 1833 te Rossum gevonden; een paar andere bronzen *munten*, waarvan een van de 1ste gr., van Caligula, nabij Delft gevonden; en eindelijk nog eenige kleinere voorwerpen van been en glas, als: *speelschijfjes*, *korallen* of andere versiersels. De meeste dezer voorwerpen waren door den heer SIX aangekocht uit de nalatenschap van wijlen mr. A. DEKETH te 's Gravenhage.

Nog werden voor deze afdeling verkregen eenige fragmenten van ronde en vierkante *tegels*, *dakpannen*, *potjes* van gebakken aarde enz., afkomstig uit de zandrijen van wijlen mevr. de wed. Westerbaan te Katwijk aan den Rijn. De conservator bij het Museum gaf van die ontdekking bericht in de *Nederlandsche Staats-courant*.

Bij de FRANKISCHE oudheden, die wij tot de zoo even genoemde afdeling brengen, althans onmiddellijk daarbij aansluiten kunnen, werden aan het Museum eenige fragmenten van *potten*, *schijven* (*netsteenen*?) van gebakken aarde, van eenen trassteen *handmolen*, ook van voorwerpen van brons, ijzer, lood, glas en been, onder deze laatste een *kam* en *pen*, toegevoegd; alle van de zoo even genoemde ontgraving te Katwijk afkomstig; alsmede drie *potjes* van gebakken aarde, een *spinsteen*, een ijzeren *sleutel* en een *ring* van hetzelfde metaal, in 1844 bij Wijk bij Duurstede opgegraven en door jhr. SIX te Amsterdam ten geschenke afgestaan.

Voor de afdeling der NOORDSCHE, GERMAANSCH EN VADERLANDSCHE oudheden werden talrijke aanwinsten gedaan. Van den heer J. H. VAN LENNEP als geschenk een bewerkte *zandsteen* (gewicht?), een kogelvormige *pot* met tuit, 3 palm hoog, en een kleiner *potje*, 15 duim hoog, beide met versieringen op de buitenzijde, en even als het eerstgenoemde voorwerp uit de Haarlemmermeer afkomstig.

Aangekocht of voor rekening van de Regering verzameld door den conservator dr. JANSSEN: uit Hemmen eene serpentijnsteenen *wig*, lang 17 duim, op de Wuurst onder die gemeente gevonden; uit Otterloo, gemeente Ede, een vuursteen *mesje* en vijf vuursteenen *pijlpunten* van verschillende vormen; van Hartskamp, uit dezelfde gemeente, vier vuursteenen *pijlpunten* en de helft van eene vijfde, als ook eene toetssteen *wig*, 12 duim lang; van Lunteren, gemeente Ede, eene *wig* van kwartsiet, 10 duim lang; van Wekerum of Wekrum, dezelfde gemeente, een toetssteen *wig*, 5 duim lang, en een ander van kwartsiet, met een doorgeboord gaatje voorzien, 4.3 duim lang, wellicht als *amulet* gedragen; zes vuursteenen *pijlpunten*, van verschillende vormen, fragmenten van *urnen* van gebakken aarde met ingesneden versieringen, en een ijzeren *dolk*, lang ongeveer 23 duim (wellicht middeleeuwsch), van Roekel, dezelfde gemeente, vier vuursteenen *pijlpunten*, en eenige fragmenten van vuursteenen *mesjes*, aldaar of in den omtrek gevonden; van Apeldoorn, door tusschenkomst van den heer BRUNO TIDEMAN jr., eene goed bewaarde

toetssteen *wig*, 12 duim lang, en de twee in elkander sluitende schijven van eenen handmolen van Niedermennigschen tracht.

Uit Bennekom, gemeente Ede, ten geschenke van den heer burgemeester T. PRINS H. Tz., eene *wig* van rooden kwartsiet, 9 duim lang.

Uit Rheden, opgegraven op den Rhederberg, ten geschenke van mr. W. baron VAN HEERKEN TOT KELL, twee *urnen*, 31 en 26 duim hoog, twee *potjes* 5 en 4.5 duim hoog, en eenige fragmenten van dergelijke van gebakken aarde, ook een ovaal *steen* van graauw kwarts, en met een doorgeboord gaatje, denklijk als *amulet* hebbende gediend, en tusschen de verbrande menschenbeenderen in eene der urnen gevonden.

Uit het Onzalige bosch, onder Rheeden, eenige fragmenten van tufsteenen *handmolens*, van ruwe hard gebakken, denklijk kogelvormige *potten*, onder de ijzerslakken in den ijzeren berg, alsmede het fragment van een groot ijzeren *mes*, bij het omzetten der heide in de nabijheid gevonden.

Uit de Hilversumsche heide, door den conservator dr. JANSSEN verworven, eene *wig*, lang 9.5 dm. en 16 *pijlpunten* van verschillende vormen en afmetingen, alle van kwartsiet; eene *wig* van mica-schiefer, 8 dm. lang, een *pijlpuntje* van groen jaspis, twaalf *pijlpunten* van toetssteen, en vier ruw bewerkte *ballen* van graniet of van kwarts.

Uit Essen, gemeente Barneveld, insgelijks door dr. JANSSEN verworven, een vuursteen *pijlpuntje*.

Eindelijk ten geschenke van jhr. J. P. SIX te Amsterdam, nog een aantal vaderlandsche oudheden, hoofdzakelijk uit de provincien Drenthe, Friesland en Groningen, door wijlen mr. P. A. Brugmans te Amsterdam verzameld, als: eene *wig* van *thon-schiefer* (?), 14 dm. lang, eene *wig* van serpentijnsteen, 12 dm. lang, twee *wiggen* van vuursteen, 14 en 10 dm. lang, eene *aks* van graniet, met doorboorde opening voor den houten steel, 14 dm. lang, zeer fraai bewerkt; eene andere *aks* van kwartsiet (?), eene vuursteen *pijlpunt* 5 dm. lang, en een vuursteen *mesje* 18 dm. lang; een bronzen *wig* door dr. JANSSEN in zijne *Drentsche Oudh. bl.* 152, beschreven, 8.5 dm. lang; een bronzen godenbeeldje 11 dm. hoog, waarschijnlijk van lateren oorsprong, negen *urnen*, *potten*, *potjes* van gebakken aarde van 6 tot 25 dm. hoog en in verschillende vormen, sommige met verbrande menschenbeenderen gevuld gevonden; gedeelten van dergelijke *urnen*; een *kopje* van gebakken aarde met versiering op de buitenzijde, 3.5 dm. hoog, een schildvormig *amuletje*, insgelijks van gebakken aarde en waarschijnlijk in een der zoo even genoemde potten gevonden; en een zeer ruw gevormde *kikvorsch* of soortgelijk dier van hardgebakken aarde, 8 dm. lang.

Voor de afdeling der AMERIKAANSCH OUDHEDEN verkregen wij een drietal voorwerpen, wier betrekkelijke waarde wij hooger moeten aanschrijven dewijl zij van de vroegere bewoners van Nederlandsch Guyana, en wel uit de kolonie Suriname afkomstig, ons de eerste gelegenheid verschaffen om bij het Museum eene onderafdeeling van Oudheden uit de Nederlandsch West-Indische bezittingen te openen. Zij bestonden in eene zeer fraai gepolijste *wig* van geelachtig kwarts, boven aan ter weerszijde van eene ingroefing voorzien, tot het vastbinden van den steel. Zij heeft eene lengte van 13, breedte bovenaan van 9 en dikte van 3 dm. en werd aan den luitenant jhr. C. A. VAN SYPESTEYN, toen adjutant van den Gouverneur van de kolonie Suriname, jhr. von Schmidt auf Altenstadt, door den directeur van de plantage Berg-en-Daal ten geschenke gegeven, te gelijk met eene andere *wig* die met de eerstgenoemde onder denzelfden boom op de plantage gevonden was.

Het tweede voorwerp is een platronde *wrijfsteen* van kwarts, 7.5 en 5.4 dm. in doorsnede; en werd door den heer VAN SYPESTEYN op de plantage Blijendaal verkregen, met de opgave dat de steen eenige dagen te voren bij eene ontploffing als meteor uit de lucht gevallen was, en de inlanders aan soortgelijke steenen, die zij bij onderscheiding van de steenen bijlen of wiggen met den naam van *dondersteenen* bostempelen, groote waarde toeschrijven als middel tot genezing van kwalen. Wanneer de benaming en het geloof aan de die voorwerpen toegekende kracht niet door vaderlandsche zeevaarders naar onze overzeesche bezittingen overgebracht zijn, dan is het opmerkelijk, dat zoowel in Oost-Indië als in Suriname zich, die, in ons land onder de landlieden vroeger, misschien ook nu nog, heerschende naam en meening met betrekking tot die oude steenen werktuigen geldend hebben gemaakt. Het is bekend dat de steenen wiggen hier met den naam van *donderbeitels*, op Java met dien van *bliksemstanden* aangeduid worden.

Beide voorwerpen werden door jhr. VAN SYPESTEYN aan den Gouverneur afgestaan en in het begin van het jaar met andere voorwerpen uit diens nalatenschap door ons aangekocht.

Van de tweede *wig*, die, zoo als wij zeiden, met de eerst beschrevene, op de plantage Berg-en-Daal gevonden, en in het bezit van jhr. VAN SYPESTEYN was gebleven, vergunde de eigenaar ons een facsimilé in gips te doen vervaardigen. De *wig*, hoog 6 en breed 6—8 dm., is uit kwartsiet bewerkt, en verschilt in gedaante van de andere waarmede zij gevonden werd, door hare grootere gelijkenis op een strijdbijl en hare naar onder veel breeder uitlopende waaijervormige snede. Voor het overige heeft zij aan het bovengedeelte, even als de andere *wig*, ter wederzijde eene ingroefing voor het vasthechten van den steel.

Onder de MIDDELEEWSCH EN LATERE VOORWERPEN vermelden wij, als tot eene nadere bestemming tijdelijk bij het Museum opgenomen, eene ijzeren *pijlsplit*, uit de heide bij Otterloo; en voorts, uit de Haarlemmermeer afkomstig, ten geschenke van den heer J. H. VAN LENNEP, een *tegeltje* met wapen in uitkomend werk, een zoogenaamd *Jacobakannetje*, *drinkbeker*, vier *kruikjes*, alle met een aangezicht aan den hals versierd, drie van het getal bovendien met wapenschilden en andere versieringen op den buik, en een dezer laatste met omschrift, alsmede drie *schotels* op voetjes.

Bij de afdeling BOEK- EN PLAATWERKEN kunnen wij de volgende en daaronder enkele zeer aanzienlijke geschenken vermelden:

van de COMMISSIE VOOR DE INTERNATIONALE RUILING VAN VOORWERPEN VAN WETENSCHAPPEN EN KUNST, een exemplaar van het kostbare werk van DE CLARAC, *Musée de sculpture antique et moderne*. Paris 1841 en sniv., 6 voll. texte 8° et 6 voll. pll. in 4°;

een exemplaar van J. B. MONFALCON, *Monographie de la table de Claude*, publiée au nom de la ville de Lyon. Nouv. éd. Paris, 1853, gr. in fol.; en van

VICTOR SIMON, *Notices archéologiques* (Extr. des mémoires de l'Acad. Royale de Metz, ann. 1838—1839), 8°;

van het MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN: den jaargang 1858

ten 2 ure.

De Inschrijvingsbiljetten op Zegel, voor elk werk afzonderlijk, dat op den omslag moet worden vermeld, behelzende eene naauwkeurige opgave der namen en woonplaatsen van de aannemers en hunne borgen, mitsgaders van de aannemingsom in schrijffletters, zullen franco moeten bezorgd worden ter Secretarie van de Directie der Marine te Amsterdam vóór of uiterlijk op den dag der Aanbesteding, des voormiddags ten elf ure, na welk tijdstip er geene meer zullen worden aangenomen.

Amsterdam, den 2den April 1859.

De waarnemende Directeur der Marine,
S. FABER HUYS.

MINISTERIE VAN MARINE.

Geneeskundige dienst.

De Inspecteur van de Geneeskundige Dienst der Zeemagt brengt bij deze ter kennis van de ouders of voogden, die voor hunne zonen of pupillen de toelating als kweekeling voor de Geneeskundige Dienst der Zeemagt bij 's Rijks Kweekschool voor Militaire Geneeskundigen te Utrecht mogten verlangen, dat op den 5den Julij 1859 een vergelijkend Examen over de aspiranten zal worden gehouden, en dat vóór den 1sten Mei 1859 een daartoe strekkend verzoekschrift aan hem Inspecteur vrachtvrij zal moeten worden ingezonden, zullende na dat tijdstip geene verzoeken tot toelating tot gemeld Examen worden aangenomen.

Het voorschreven verzoekschrift, op zegel geschreven, zal moeten inhouden: de namen en voornamen, de woon- en geboorteplaats van vader en moeder of van voogden, en dat zij verlangen dat hunne zonen of pupillen bij de Geneeskundige Dienst der Zeemagt geplaatst worden: terwijl daarbij voorts nog zullen moeten worden overgelegd de volgende, op zegel geschreven bewijsstukken:

1. eene verklaring waaruit blijkt dat de aspirant Nederlander is;
2. de geboorte-acte van den aspirant;
3. eene verklaring van eenen geneesheer, inhoudende dat de aspirant is gevaccineerd of de kinderpokken heeft gehad; en
4. voor hen, die door hunnen ouderdom in de termen der nationale militie mogten vallen, een bewijs dat zij aan hunne verplichtingen op dat stuk hebben voldaan.

De belanghebbenden worden verder verwittigd:

dat het examen zich zal bepalen tot de navolgende vakken:

- a. het schrijven eener goed leesbare hand;
- b. de grammaticale gronden der Nederlandsche, Fransche en Hoogduitsche talen: de aspirant moet met gemak uit de beide laatste talen in het Nederduitsch kunnen vertalen;
- c. de grammaticale gronden der Latijnsche taal en het verstaan van gewoon proza in die taal;
- d. de gronden der algemeene en vaderlandsche geschiedenis, en de aardrijkskunde;
- e. de rekenkunde, vooral de leer der gewone en tiendeelige breuken, met dezelver toepassing op het nieuwe stelsel van maten en gewigten; alsmede de leer der evenredigheden en der logarithmen; wordende er vóór vereischt dat de aspirant naauwkeurig en vlug rekene;
- f. de stekunst tot en met de vierkants-vergelijkingen, en
- g. de eerste beginselen der meetkunst; wordende vooral vereischt dat de aspirant, zonder in den geheelen wetenschappelijken omvang ervaren te wezen, evenwel goed bekend zij met de formules voor den inhoud der vlakken en lichamen;

dat de aspiranten vóór het examen geneeskundig door Officieren van Gezondheid zullen worden onderzocht; zellende zij, die vóór de militaire dienst ongeschikt worden bevonden, niet tot het afleggen van examien worden toegelaten;

dat indien het aantal aspiranten grooter is dan de behoefte, bij gelijke kunde in de eerste plaats in aanmerking komen de meerdere of mindere bedrevenheid in de Engelsche en Grieksche talen, en vervolgens de betrekkelijke vorderingen in de vakken onder de letters c, e, f, g, b en d aangegeven;

dat de aspiranten op den 1sten September 1859 niet beneden de zestien en niet boven de twintig jaren oud zullen mogen zijn: voorts van een onbesproken gedrag en vrij van alle lichaamsgebreken;

dat de toelating tot 's Rijks Kweekschool op den 1sten September 1859 zal plaats hebben;

dat de leetursus vier jaren zal duren;

dat aan de kweekelingen, bestemd voor de dienst der Zeemagt, gedurende hunnen vierjarigen studietijd, eene jaarlijksche toelage van f 400 zal worden verleend, behoudens voldoende borgtocht van den kant der ouders of voogden voor de terugbetaling der verstrekte sommen, wanneer de kweekeling zich aan zijne bestemming onttrekt; of wegens traagheid of slecht gedrag wordt ontslagen;

dat de ouders of voogden zich moeten verbinden om, zoolang het verblijf van hunne zonen of pupillen bij 's Rijks Kweekschool zal duren, voor hunne kleeding, voeding, woning, boeken, instrumenten enz. naar behoor te zorgen, overeenkomstig de bepalingen daaromtrent bij 's Rijks Kweekschool vastgesteld of nog vast te stellen;

dat de kweekelingen, die het onderwijs bij 's Rijks Kweekschool gedurende een of meerdere jaren hebben bijgewoond, uit 's Rijks dienst niet worden ontslagen dan na den lande in de betrekking van officier van gezondheid tien achtereenvolgende jaren te hebben gediend; tensij het raadzaam worde geoordeeld dat zij, wegens gebrek aan aanleg of lust tot studie, wegens wangedrag en zedenbederf of wegens lichaamsgebreken van de Kweekschool worden verwijderd;

dat de kweekelingen van het 4de studiejaar, naar gelang der aan den dag gelegde bewijzen van verkregen bekwaamheden, in die volgorde en naar gelang der bestaande behoefte, tot Officier van Gezondheid der Derde klasse bij de Zeemagt worden voorgedragen; en

dat aan de betrekking van Officier van Gezondheid der Derde klasse bij de Zeemagt verbonden zijn:

1. een activiteits-tractement van f 800 's jaars;
2. een tafelgeld en toelage vastgesteld voor de Officieren van Gezondheid der Zeemagt, naar gelang hunner diensten binnengants, in zee of in Oost- of West-Indie, waaromtrent de belanghebbenden, des verkiezende, nadere inlichtingen bij hem Inspecteur kunnen bekomen;
3. de rang van Tweeden Luitenant bij het corps Mariniers; en
4. op non-activiteit zijnde, een tractement van f 600 's jaars.

's Gravenhage, den 14den Februarij 1859.

De Inspecteur voornoemd,
G. F. POR.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerst aanwezende Ingenieur te Naarden zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1. het Eenjarig onderhoud van de Metsel- en Timmerwerken te Naarden;
2. het Eenjarig onderhoud van de Aardewerken en Beplantingen aldaar;
3. het Eenjarig onderhoud van de Forten Uitermeer, Hinderdam en Nieuwersluis, en van de redouten op de Kortenboosche Zuwe en de Bloklaan;
4. het herstellen van de beplantingen tusschen te Naarden, altes onder het beheer der Genie te Naarden.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden den 7den April 1859, des morgens ten elf ure, in het Logement het Vliegende Hert, alwaar van den 31sten Maart 1859 de bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerst aanwezenden Ingenieur te Naarden.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstamentezende Ingenieur te Willemstad zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1. het Eenjarig onderhoud der Metsel- en Timmerwerken; en
2. het Eenjarig onderhoud der Aardewerken en Beplantingen; beide onder het beheer der Genie te Willemstad.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden op Vrijdag den 15den April 1859, des morgens ten elf ure, in het Oranje-Koffijhuis te Willemstad, alwaar van den 7den April de Bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstamentezenden Ingenieur te Willemstad.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstamentezende Ingenieur te 's Bosch zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1. het Eenjarig onderhoud van Metsel- en Timmerwerken; en
2. het Eenjarig onderhoud der Fortificatie-Aardewerken en Beplantingen; beide onder het beheer der Genie te 's Bosch.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden den 13den April 1859, des middags ten twaalf ure, in het Café Restaurant bij de Oorlogsbank te 's Bosch, alwaar van den 6den April de Bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstamentezenden Ingenieur te 's Bosch.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstamentezende Ingenieur te Woudrichem zal, te Heusden, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1. het Eenjarig onderhoud van de werken onder het beheer der Genie te Heusden, over 1859—1860.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 15den April 1859, des morgens ten elf ure, in het Logement het Wapen van Amsterdam, bij den Heer van Eyk, te Heusden, alwaar van den 6den April het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstamentezenden Ingenieur te Woudrichem.

Ingevolge Art. 15 van de Statuten der Stoombootmaatschappij van Overflakkee en Goedereede, wordt Aankondiging in gebodde Maatschappij bij deze geconvocerd tegen Donderdag den 14den April 1859, des namiddags ten drie ure, in het Koffijhuis van de Weduwe P. Roodzant te Middelharnis, tot het bijwonen der gewone jaarlijkse Algemeene Vergadering, bedoeld bij Art. 13 der voormelde Statuten.

GEREGTELIKE AANKONDIGINGEN.

* * * Bijkens Acte, op den 20sten October 1858 door den Heer Kantongereger te Deventer opgemaakt, is door Mevrouw Teunje Elisabeth Wernke, zonder beroep, vroeger te Deventer, thans te Arnhem woonachtig, Weduwe van den Heer Gerrit Beekman, aan haren Zoon den Heer Gerrit Jan Beekman, geboren te Deventer den 6den Maart 1837 en mede te Arnhem woonachtig, Handligting verleend tot het drijven van Handel in IJzerwaren.

Geschiedende deze kennisgeving ter voldoening aan Art. 186 Burgerlijk Wetboek.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

MAANDAG 4 APRIL 1859.

Amsterdam.

pCt.		pCt.	
Ned. W. Sch. 2 1/2	83 3/4	68 1/2	63 1/2
Dito dito 3	75 1/2	76	—
Dito dito 4	97 1/2	98	—
Syndicaat 3 1/2	94 1/2	—	—
Handel-maatsch. 4 1/2	142	—	—
Exp. Bij Roth. schied. 2 1/2	—	—	—
Russ. Bij Hope en Co. 1798 en 1816	5	103 1/2	—
Dito 1828—1829	5	102	—
Dito 1840 4	85 1/4	—	—
Stieglitz 4	—	—	—
Dito 1854 5	97 1/2	—	—
Dito 1855 5	101	101 1/4	—
Engelsche 4 1/2	—	—	—
FRANJE. Nieuwe	30 1/2	30 1/4	30 1/2
30% thans. 1 1/2	—	—	—
Amortisable 3	44	—	—
Buitenlandsche 3	40 1/2	40 1/2	—
Portug. Tel. Lond. 3	45 1/2	45 1/2	—
Oostenr. Metall. 1816—1852 5	62 1/2	62 1/2	62 1/2
Dito Zilver Nation 5	65 1/2	65 1/2	65 1/2
Dito Zilver 1849—1854 5	74 1/2	75	—
Dito 1847—1854 5	53	53 1/2	—
Mexico. hondent. 3	—	—	—
GRANADA. id. 2 1/2	—	—	—
VENEZUELA id. 2 1/2	—	—	—
Ungeestde	—	—	—

Londen.

Consols. 3	pCt. 95 1/2
Mexico.	11 1/2
Dito 3	10 1/2
Spanje 1 1/2	30 3/4
Venezuela	—
Ungeestde	—
Grenada	—

Parijs.

Fr. rente 3	pCt. 68.25
Fr. Créd. Mob.	757
Biunent. Spanje 3	40 1/2
Spanje 1 1/2	30 3/4
Russische Spoorwegen	508.00

Antwerpen.

Metalliek. 5	pCt. 66
Nat. Metalliek 5	69
Binnenl. Spanje 3	—
Spanje 1 1/2	—
Credit Provt.	—

Weenen.

Metalliek. 5	pCt. 73.25
Idem Nationaal	76.65
Wissel-Londen	109.37